

Programma 5. Bestuurskracht

Inleiding

Vanuit haar dienstverlenende rol aan de samenleving en als partner in andere maatschappelijke opgaven, blijft het boeken van tastbare resultaten in maatschappelijke vraagstukken de belangrijkste opgave voor gemeenten. Deze opgave wordt echter al lang niet meer alleen door de gemeente bepaald. De tijd van de 'maakbare samenleving' ligt inmiddels weer ver achter ons.

Opgaven worden bepaald in nauw contact met de omgeving. Digitalisering en veranderende wetgeving hebben hun invloed op de inhoud en uitvoering van deze opgaven. We zien dat er veel op ons af komt: de invoering van de Omgevingswet, de stikstofcrisis, de woningbouwopgave, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders, de krapte op de arbeidsmarkt, de toenemende vraag binnen het sociaal domein, de snelheid van informatie (sociale media), klimaat, duurzaamheid en de energietransitie.

Het zijn allemaal vraagstukken die, naast de lokale ambities, veel vragen van politiek, bestuur en niet in de laatste plaats van de ambtelijke organisatie. De opgaven waar wij voor staan vragen om meer flexibiliteit en wendbaarheid om adequaat te kunnen inspelen op onze snel veranderende omgeving. Het nastreven van die wendbaarheid staat centraal in programma 5. Bestuurskracht. Vanuit dit programma worden de randvoorwaarden gecreëerd waarbinnen college en organisatie kunnen voldoen aan de eisen van deze tijd.

Verbonden partijen en samenwerkingspartners

Bij de realisatie van het programma Bestuurskracht zijn de volgende organisaties betrokken: GGD, Politie, buurtpreventie, WijZijn, Regio West-Brabant (RWB), Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB), Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB), NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Karel (was Stichting Inkoopbureau West-Brabant), het West-Brabants Archief (WBA) en Equalit.

Wat geven we uit aan programma 5. Bestuurskracht?

Op grond van art. 5.1 van de Financiële verordening gemeente Woensdrecht 2019 autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	43.429.473	2.854.934	46.284.407	54.162.673	7.878.266
Lasten	-15.559.018	-584.838	-16.143.856	-20.240.346	-4.096.490
Saldo	27.870.455	2.270.096	30.140.551	33.922.326	3.781.775
Onttrekkingen	952.913	10.611.833	11.564.746	9.948.765	-1.615.981
Stortingen	-1.292.107	-7.569.963	-8.862.070	-8.569.605	292.465
Mutaties reserves	-339.194	3.041.870	2.702.676	1.379.160	-1.323.516
Resultaat	27.531.261	5.311.966	32.843.227	35.301.487	2.458.260

5.1 Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

We bieden inwoners een veilige leefomgeving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We ontwikkelen samen met de zeven andere gemeenten in ons district een nieuw Integraal veiligheidsplan met speerpunten voor de komende 4 jaar en geven hier uitvoering aan.

Stand van zaken

Wij hebben samen met de zeven andere gemeenten en veiligheidspartners in ons district het 'Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2023-2026' opgesteld dat in februari 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld en geven hier uitvoering aan.

We organiseren met de veiligheidsregio een rampenoefening in 2023.

Stand van zaken

In de regionale organisatie voor crisisbestrijding zijn wijzigingen doorgevoerd in 2023. Daarom is de rampenoefening verplaatst naar 2024.

We verkennen de mogelijkheden voor grensoverschrijdende samenwerking met brandweerpost Putte en de Belgische brandweer.

Stand van zaken

De samenwerking vindt op verschillende manieren plaats. Zo worden er regelmatig overleggen gevoerd op bestuurlijk niveau. De operationele samenwerking vindt daadwerkelijk plaats door het gezamenlijk oefenen en trainen.

Wat wilden we bereiken?

We voorkomen zoveel als mogelijk dat ondermijnende criminaliteit de openbare (rechts)orde aantast

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voeren met onze ketenpartners integrale acties uit.

Stand van zaken

In 2023 zijn er diverse integrale acties/controles uitgevoerd. Zo zijn er meerdere grote controleacties geweest in samenwerking met de douane, de belastingdienst en de politie op ondermijning (georganiseerde criminaliteit) en is een controle uitgevoerd op een bedrijventerrein gericht op het voorkomen van ondermijning.

Verder zijn aan de hand van negatieve trends diverse extra gerichte acties uitgevoerd.

We zorgen ervoor dat de gemeentelijke informatiepositie op orde is door actieve inzet op het lokale en het districtelijke informatieplein, in nauwe samenwerking met diverse ketenpartners.

Stand van zaken

We beschikken over een goed lopend districtelijk én lokaal informatieplein. Met al onze samenwerkingspartners hebben we maandelijks overleg waarin signalen en relevante informatie worden uitgewisseld.

Wat wilden we bereiken?

<i>We intensiveren de samenwerking tussen onze veiligheidspartners.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We beschikken over een sluitend netwerk van partners en vergroten hierin de samenwerking waarin zowel preventief als reactief geacteerd wordt (ketengericht werken).

Stand van zaken

We beschikken nu over een sluitend veiligheidsnetwerk, met uitbreiding van eigen bijzonder opsporingsambtenaren (boa's), waardoor we (pro)actief en daadkrachtig kunnen handelen.

We herijken de aansturing van onze eigen aangestelde gemeentelijke boa's, zodat de samenwerking tussen politie en de handhavers wordt versterkt.

Stand van zaken

In 2023 beschikten wij over 2 gemeentelijke domein I (openbare ruimte) boa's, waardoor er een verbeteringslag is gemaakt.

Wat geven we uit aan 5.1 Openbare orde en Veiligheid?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	7.195	1.045	8.240	13.668	5.428
Lasten	-1.899.523	-101.851	-2.001.374	-1.991.450	9.924
Saldo	-1.892.328	-100.806	-1.993.134	-1.977.783	15.351

Wat veroorzaakt het verschil?

De vastgestelde exploitatiebijdrage Veiligheidsregio valt positief uit ten gunste van de gemeente Woensdrecht.

5.2 Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Behouden en bevorderen van het naleefgedrag voor een veilige en gezonde leefomgeving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We stellen twee Boa's aan (één vast en één tijdelijk in de pilot periode) in eigen dienst per 2023 voor toezicht in de openbare ruimte.

Stand van zaken

Wij hebben in 2023 twee Boa's ingehuurd waarvan er een inmiddels in vaste dienst is genomen. Dit is gebaseerd op de situatie dat wij beschikken over 1 fte aan formatie. In de loop van 2024 vindt een evaluatie plaats van de pilot.

We voeren de taken uit in het kader van Vergunningen, Toezicht en Handhaving in samenwerking met onze handhavingspartners volgens de actuele kwaliteitscriteria.

Stand van zaken

De taken zijn uitgevoerd conform de kwaliteitscriteria. Jaarlijks wordt dit getoetst door de provincie in het Interbestuurlijk toezicht (IBT).

We voeren toezicht en handhaving uit conform het Uitvoeringsprogramma Handhaving en Omgevingsvergunningen. We passen dit bewust en transparant aan, indien de dynamiek van de omgeving dit vraagt.

Stand van zaken

Toezicht heeft conform het programma plaatsgevonden. Verantwoording vindt jaarlijks plaats in een wettelijk verplichte rapportage.

Wat geven we uit aan 5.2 Handhaving?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	12.204	12.500	24.704	44.127	19.423
Lasten	-309.286	-94.079	-403.365	-432.085	-28.720
Saldo	-297.082	-81.579	-378.661	-387.958	-9.297

Wat veroorzaakt het verschil?

Er zijn meer kosten gemaakt voor advisering door de OMWB dan oorspronkelijk geraamd. Zo is er onder andere meer ingezet op het maken van stikstofberekeningen.

5.3 Dienstverlening en burgerzaken

Wat wilden we bereiken?

De dienstverlening is laagdrempelig en betrouwbaar en sluit aan bij de behoeften en verwachtingen van de klant. We verbeteren onze dienstverlening merkbaar en meetbaar.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De huidige Servicelijn wordt doorontwikkeld naar een Klant Contact Centrum waarbij naast de huidige kanalen telefonie en mail ook webcare en de regie op klantcontacten en statusinformatie zullen worden ondergebracht.

Stand van zaken

Het nieuwe meldingssysteem voor de openbare ruimte (Signalen) is ingevoerd. Dit systeem is zelflerend, wat al heeft geleid tot verbeteringen in het efficiënt doorverwijzen van meldingen naar de juiste vakspecialisten. In de loop van 2024 zullen we nog meer voordelen ervaren dankzij de voortdurende zelflerende functionaliteit. Hierdoor zullen er verdere optimalisaties plaatsvinden, waardoor het proces soepeler zal verlopen. Dit levert ruimte op voor doorontwikkeling van het Klant Contact Centrum (KCC). Integratie van webcare binnen het KCC is hier voorbeeld van en dit staat gepland in 2024.

We breiden onze digitale dienstverlening verder uit en bewaken daarnaast dat onze dienstverlening blijft afgestemd op de waarde en beleving van onze klanten.

Stand van zaken

Onze digitale dienstverlening is verder uitgebreid, met onder andere het digitale aanvraagstelsel voor rijbewijzen (DAR) en het Signalen-meldingssysteem voor de openbare ruimte. We meten de tevredenheid van onze klanten via klantonderzoeken en behalen de servicenorm van een 8 voor de dienstverlening aan de balie en receptie.

We zetten de klant centraal in onze dienstverlening en zetten het traject “Welkom in Woensdrecht” voort, waarbij we over houding en gedrag regelmatig met elkaar afstemmen via diverse ‘ontmoetingen’.

Stand van zaken

In 2023 zijn de servicenormen opnieuw beoordeeld en bijgewerkt. Daarnaast is er een organisatiebreed klanttevredenheidsonderzoek ontwikkeld, dat in 2024 binnen de organisatie zal worden geïmplementeerd. Het traject 'Welkom in Woensdrecht' is een continu proces.

Wat geven we uit aan 5.3 Dienstverlening en burgerzaken?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	176.443	0	176.443	264.807	88.364
Lasten	-77.714	-5.700	-83.414	-115.257	-31.843
Saldo	98.729	-5.700	93.029	149.551	56.522

Wat veroorzaakt het verschil?

In 2023 is er een toename van aanvragen voor reisdocumenten ontstaan, vooruitlopend op de verwachte piek in 2024, wat heeft geresulteerd in een groter positief saldo dan verwacht .

5.4 Samenwerken en besturen

Wat wilden we bereiken?

Bij de totstandkoming en uitvoering van ons beleid maken we de afweging of we onze doelstellingen door samenwerking effectiever en/of efficiënter kunnen bereiken.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

In overleg met de gemeenteraad en met de regio gaan we de wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen implementeren.

Stand van zaken

Door wijziging van de Wgr dienen de nota 'Verbonden Partijen, zes kaderstellende spelregels' en alle gemeenschappelijke regelingen hierop te worden aangepast. Er is een implementatieperiode van 2 jaar, dus tot 1 juli 2024 om tot de juiste afwegingen te komen. In september is het concept van de Nota Verbonden Partijen West-Brabant aan de raad voorgelegd. Hierop is geen zienswijze ingediend. In het laatste kwartaal van 2023 zijn de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen, met als leidraad de Nota, in het college en raad besproken. De reactie van het college en zienswijze van de raad hierop zijn naar de verbonden partijen verzonden. Naar verwachting zullen in het tweede kwartaal van 2024 de definitieve voorstellen aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Op deze manier kan zowel de Nota Verbonden Partijen als de gewijzigde gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2024 in werking treden.

In overleg met de gemeenteraad geven we vorm aan domeingericht en opgavengericht werken om de grip voor de raad en college op de verbonden partijen te versterken.

Stand van zaken

In november 2023 is voor het eerst geëxperimenteerd met een meer domeingerichte benadering van de verbonden partijen tijdens de raadsbijeenkomst waarin informatief over de richtlijnen 2025 is gesproken. De verdere ontwikkeling van domeingericht en opgavegericht werken wordt opgepakt nadat de Nota Verbonden Partijen definitief is vastgesteld en na aanstelling van de nieuwe raadsgriffier.

Portefeuillehouders en directie van Woensdrecht gaan jaarlijks in gesprek met de directie van verbonden partijen over de dienstverlening, wederzijdse verwachtingen, financiën en ontwikkelingen.

Stand van zaken

In 2023 hebben zowel structurele overleggen over ontwikkelingen, dienstverlening en wederzijdse verwachtingen als ad hoc gesprekken bij bijvoorbeeld projecten of onvoorziene ontwikkelingen plaatsgevonden tussen bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijken van verbonden partijen en gemeente. Directie en bestuur vinden elkaar en zijn constructief in gesprek.

Wat wilden we bereiken?

Versterken van de bestuurskracht van Woensdrecht door samenwerking.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Wij werken met andere organisaties samen om capaciteit en expertise optimaal in te zetten.

Stand van zaken

Samenwerking kent veel vormen, verplicht of vrijwillig, op basis van een afspraak, convenant, gemeenschappelijke regeling en veel andere variaties. Woensdrecht kiest steeds bewust welke vorm het best bij het doel past en heroverweegt regelmatig of we nog op de juiste weg zitten. Waar mogelijk nemen we een rol in het ontwikkeltraject waarmee we invloed hebben op de te maken keuzes. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het mede opstellen van de Nota Verbonden Partijen en de Uitgangspuntennotitie Participatie, werk en inkomen ISD Brabantse Wal.

Woensdrecht vervult, uitgaande van de eigen doelstellingen bewust de juiste rol, bestuurlijk en ambtelijk in de diverse regionale agenda's en plannen.

Stand van zaken

Ontwikkeling en samenwerking gaan in de regio hand in hand. Bestuurlijk en ambtelijk stemmen we voortdurend onze inzet af waarbij we kijken naar het belang van Woensdrecht. Zowel in besturen van verbonden partijen als in overleggen met andersoortige samenwerkingsorganisaties participeert Woensdrecht zowel bestuurlijk als ambtelijk actief naar vermogen.

Wat geven we uit aan 5.4 Samenwerken en besturen?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Vershil 2023
Baten	155.665	0	155.665	325.071	169.406
Lasten	-2.046.644	-50.100	-2.096.744	-2.150.173	-53.429
Saldo	-1.890.979	-50.100	-1.941.079	-1.825.102	115.977

Wat veroorzaakt het verschil?

Het overschot wordt grotendeels veroorzaakt door een vrijval in de voorzieningen als gevolg van het overlijden van oud-wethouders.

5.5 Financiën

Wat wilden we bereiken?

<i>Woensdrecht is een financieel gezonde gemeente.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Onze meerjarenbegroting 2024-2027 voldoet aan de criteria van de Provincie Noord-Brabant voor repressief toezicht.

Stand van zaken

Per brief d.d. 8 december 2023 heeft de Provincie Noord-Brabant bevestigd dat de Programmabegroting 2024 voldoet aan de criteria en dat voor begrotingsjaar 2024 het normaal geldend repressief toezicht van toepassing is.

We informeren 3x per jaar over de consequenties voor onze gemeente van de herijking van de algemene uitkering en de gevolgen van het landelijk beleid na verkiezingen.

Stand van zaken

De herverdeling van het gemeentefonds en andere mutaties als gevolg van kabinetsbeleid zijn door het rijk verwerkt in de circulaires Gemeentefonds. De gevolgen van deze circulaires zijn steeds zichtbaar opgenomen in de betreffende financiële documenten zoals kwartaalrapportages, jaarstukken en de programmabegroting.

We voeren een financieel verantwoord beleid binnen door de raad vastgestelde kaders.

Stand van zaken

Door de toevoeging van het jaarresultaat aan de algemene reserve is het saldo van onze algemene reserve per 1-1-2023 gestegen naar ruim € 13 miljoen. Per eind 2023 zijn de gerealiseerde waarden van onze balansratio's zoals solvabiliteit en netto schuldquote uitstekend. Onze gemeente is financieel gezond, beschikt over een omvangrijk buffervermogen en is in staat om aan onze financieringsverplichtingen te voldoen.

Wat wilden we bereiken?

<i>We verantwoordend transparant.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De verbijzonderde interne controle is afdoende ingericht zodat de rechtmatigheidsverklaring door het college over het boekjaar 2023 kan worden afgegeven.

Stand van zaken

In de Managementletter 2023 heeft de accountant begin december 2023 geconstateerd dat de gemeente in de voorbereiding op schema ligt voor het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording in deze Jaarstukken 2023. De gemeente voldoet aan de beleidskaders en het normenkader is vastgesteld door de Raad op 21 september 2023.

Door middel van financiële tussenrapportages informeren we de gemeenteraad, inwoners en andere belangstellenden over de financiële stand van zaken in het lopende begrotingsjaar

Stand van zaken

In 2023 zijn in plaats van drie, slechts twee tussenrapportages gepubliceerd. De rapportage over het eerste kwartaal is komen te vervallen als gevolg van technische problemen bij een update van onze financiële applicatie. De eerste en tweede kwartaalrapportage zijn daarop samengevoegd. Samen met de derde kwartaalrapportage en mondelinge toelichtingen door het college aan de gemeenteraad zijn de raad en andere belangstellenden gedurende het jaar steeds op de hoogte gehouden van de financiële stand van zaken.

We geven verder opvolging aan de bevindingen van onze extern accountant uit de jaarlijkse managementletter.

Stand van zaken

In 2023 is opvolging gegeven aan de aanbeveling tot zichtbare interne kwaliteitstoetsing op toekenningen Wmo en Jeugdwet. Tevens wordt door de maandelijkse uitvoering van dossiercontroles Wmo en Jeugdwet inzicht verkregen in de prestatieleveringen en wordt opvolging gegeven aan de resultaten uit de dossiercontroles. Daarnaast is een aanvang gemaakt met het inventariseren van de voornaamste contracten die we hebben afgesloten met leveranciers.

Wat geven we uit aan 5.5 Financiën?

Het merendeel van de (te ontvangen) algemene uitkering is begroot op dit product. Daarnaast is een groot deel van de integratie-uitkeringen met ingang van 2019 opgegaan in de algemene uitkering. Daarmee is een deel van de baten van programma 1 Sociaal Domein verhuisd naar programma 5

Bestuurskracht (algemene middelen). Onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves lopen ook via dit product.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	36.556.101	2.764.241	39.320.342	46.723.055	7.402.713
Lasten	-756.950	-215.743	-972.693	-5.528.526	-4.555.833
Saldo	35.799.151	2.548.498	38.347.649	41.194.529	2.846.880
Onttrekkingen	952.913	10.611.833	11.564.746	9.948.765	-1.615.981
Stortingen	-1.292.107	-7.569.963	-8.862.070	-8.569.605	292.465
Mutaties reserves	-339.194	3.041.870	2.702.676	1.379.160	-1.323.516
Resultaat	35.459.957	5.590.368	41.050.325	42.573.690	1.523.365

Wat veroorzaakt het verschil?

De hogere baten en hogere lasten hebben vooral te maken met het feit dat de inkomsten en uitgaven voor vluchtelingen uit Oekraïne en de Crisis noodopvang (CNO) in Putte niet in de begroting zijn opgenomen. Voor vergoeding van de gemaakte kosten gaan het rijk en het COA uit van normbedragen. De in Woensdrecht werkelijk gemaakte kosten zijn lager dan die normbedragen, wat per saldo leidt tot een overschot op dit product.

In dit product zijn ook de onttrekkingen en stortingen aan reserves opgenomen. Er is minder onttrokken aan de reserves dan begroot (negatief effect op het saldo) en er is minder gestort in de reserves dan begroot (positief effect op het saldo).

5.6 Belastingen en heffingen

Wat wilden we bereiken?

Onze inkomsten verhogen we om de kwaliteit van onze voorzieningen te kunnen behouden en een goede balans tussen inkomsten en uitgaven te waarborgen.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We actualiseren onze belasting- en legesverordeningen.

Stand van zaken

De van rijkswege gestelde maximumtarieven die betrekking hebben op de legesverordening, zoals die van rijbewijzen en reisdocumenten, worden nauwlettend gevolgd. Begin 2023 is de legesverordening hierop aangepast. Zo ook in juli 2023 toen de tarieven voor rijbewijzen nogmaals zijn aangepast als gevolg van inwerkingtreding van de Wet digitale overheid.

Op 9 november 2023 heeft de raad de leges- en belastingverordeningen voor 2024 vastgesteld. De door de raad gestelde kaders met betrekking tot de gemeentelijke belastingdruk zijn daarbij in acht genomen. Er is gerekend met een inflatiepercentage van 5,70%.

Wat geven we uit aan 5.6 Belastingen en heffingen?

Het merendeel van de belastinginkomsten (vooruitlopend op vaststelling van de nieuwe belastingverordeningen) van onze gemeente wordt binnen dit product geraamd.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	6.294.601	71.188	6.365.789	6.367.536	1.747
Lasten	-542.820	-26.900	-569.720	-649.352	-79.632
Saldo	5.751.781	44.288	5.796.069	5.718.184	-77.885

Wat veroorzaakt het verschil?

Op basis van voortschrijdend inzicht is de voorziening dubieuze debiteuren aangepast, hetgeen leidt tot een extra, niet begrote storting en dus een negatief effect op het saldo van dit product.

5.7 Informatievoorziening en automatisering

Wat wilden we bereiken?

Datagedreven werken: beleid wordt mede gebaseerd op data.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Datamogelijkheden worden niet gezien en ingezet als sluitstuk, maar als vertrekpunt van beleid.

Stand van zaken

In toenemende mate vindt beleidsontwikkeling op basis van datagedreven c.q. informatiegestuurd werken plaats. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening op basis van informatieve data op het gebied van kanaalgebruik, wacht- en behandeltijden, opvolging van terugbelnotities etc. Als laatste voorbeeld noemen we het project 'Vraagwijzer', in dit project wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van een breed scala aan kernspecifieke data, zoals demografische gegevens en gegevens met betrekking tot welzijn en zorg.

In de Equalit-samenwerking ontwikkelen we het Datafundament verder: een technisch platform waar gegevens op een gestandaardiseerde en uniforme manier worden opgeslagen om (her)gebruikt te kunnen worden bij het maken van analyses en voorspelmodellen.

Stand van zaken

Aan de hand van concrete 'Datafundament-projecten' is in 2023 een aanvang gemaakt met de inhoudelijke vormgeving/invulling van het Datafundament. Deze ontwikkeling zal de komende jaren verder worden doorgezet.

Om gegevens integraal en beheerst te kunnen verwerken in de organisatie (=gegevensmanagement) groeien we toe naar een centraal datamanagement voor het onderhouden, actualiseren, beheren en beveiligen van data.

Stand van zaken

Wanneer de mogelijkheid zich voordoet, wordt toegewerkt naar centraal datamanagement. Zo is bijvoorbeeld het functioneel beheer van diverse applicaties - en in ieder geval een aantal 'strategische' applicaties - gecentraliseerd binnen het team Informatie & Ondersteuning (I&O), zoals:

- De Suite4SociaalDomein; de applicatie ter ondersteuning van de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet;
- CentricLeefOmgeving (CLO); de applicatie ter ondersteuning van de taken op het gebied van vergunningverlening;
- Key2Financien; de applicatie ter ondersteuning van de financiële administratie.

Maar ook het functioneel beheer van de anonimiseringstool Octobox, het klantcontactsysteem SimKCS, de meldingen-applicatie Signalen en tijdregistratiesysteem TIM wordt inmiddels centraal door het team I&O uitgevoerd.

Wat wilden we bereiken?

Betrouwbare en inclusieve overheid: onze informatievoorziening is optimaal digitaal, betrouwbaar, transparant en veilig.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Ons fundament is op orde, zodat de betrouwbaarheid, kwaliteit en actualiteit van informatie is geborgd.

Stand van zaken

Met 'gegevensmanagement' wordt ervoor gezorgd dat de juiste informatie op het juiste moment op de juiste plaats beschikbaar is, zodat er optimale dienstverlening kan plaatsvinden. In het kader van de wens om in algemene zin meer datagedreven te werken is het belangrijk om het gegevensmanagement sec naar een hoger niveau te brengen. Dit vindt in samenwerking met andere Equalit-deelnemers plaats.

We voldoen aan de eisen op het gebied van informatiebeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en de eisen van de privacywetgeving (zoals de (Uitvoeringswet) Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet politiegegevens).

Stand van zaken

Op verschillende manieren wordt het voldoen aan de diverse normenkaders getoetst. Denk hierbij aan de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) voor de informatiebeveiliging, de jaarlijkse rapportage van de Functionaris Gegevensbescherming en de in- en externe auditing op grond van de Wet politiegegevens (Wpg). Uit alle rapportages blijkt dat aan de diverse normenkaders wordt voldaan.

We voldoen aan wettelijke eisen op het gebied van betrouwbare en transparante informatievoorziening, zoals de Wet open overheid, de Archiefwet en de Wet Hergebruik Overheidsinformatie.

Stand van zaken

Aan deze wetgeving wordt voldaan. Dit blijkt ook uit de rapportages van de Archiefinspecteur en uit het oordeel in het kader van het Interbestuurlijk toezicht door de Provincie Noord-Brabant.

Wat geven we uit aan 5.7 Informatievoorziening en automatisering?

De structurele middelen vanuit het collegewerkprogramma voor Informatie- en communicatietechnologie, informatiebeveiliging en privacy worden vanwege BBV-technische redenen opgenomen onder product 5.8 Overhead.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Vershil 2023
Lasten	-243.827	-106.325	-350.152	-152.368	197.784

Wat veroorzaakt het verschil?

Het overschot heeft betrekking op lagere lasten voor de implementatie van de Wet Open Overheid dan begroot. In 2023 lag de nadruk voornamelijk op de bewustwordingsfase voor de organisatie. Ook is in samenwerking met de ICTsamenwerking Equalit een inkooptraject gestart voor een tool om de van toepassing zijnde informatie te kunnen ontsluiten. Omdat het nog vooral procesinrichting betreft zijn er, op enkele kosten voor externe projectleiding na, nog niet veel kosten gemaakt. De investerings- en structurele kosten komen pas in 2024 en volgende jaren.

5.8 Overhead

Wat wilden we bereiken?

<i>Goed en aantrekkelijk werkgeverschap en de ontwikkeling van mens en organisatie.</i>

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Waar nodig gaan we samenwerkingsverbanden aan om de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening te garanderen.

Stand van zaken

In 2023 zijn we samenwerkingen aangegaan met onder andere gemeente Oosterhout en gemeente Zundert in een aanbestedingstraject. Daarnaast werken we actief samen met het mobiliteitscentrum Werken in West-Brabant en de aangesloten organisaties uit de regio.

We passen het instrument strategische personeelsplanning toe en bepalen zo, op basis van de koers van de organisatie, de meest optimale inzet van mensen voor nu en in de toekomst.

Stand van zaken

Strategische personeelsplanning is een onderdeel van de gesprekscyclus. Met de resultaten wordt de ontwikkeling van medewerkers verder vorm gegeven. De inzet van SPP heeft geresulteerd in ontwikkeling en doorstroom van medewerkers.

We zorgen voor een gezonde en veilige (hybride) werkomgeving en bieden vertrouwen, verantwoordelijkheid en vrijheid in de uitvoering van de werkzaamheden.

Stand van zaken

In 2023 zijn verschillende initiatieven ondernomen. Zo is een netwerk voor jonge ambtenaren opgezet en is de vitaliteit van medewerkers gestimuleerd door het organiseren van een activiteitenweek die zeer goed ontvangen is. Resultaat is een laag ziekteverzuimpercentage en medewerkers die de vrijheid ervaren om zelf initiatieven te nemen en hun creativiteit te benutten.

Wat geven we uit aan 5.8 Overhead?

Om te voorkomen dat er verschillen ontstaan in de wijze van toerekening van overhead is een algemene definitie van 'overhead' in artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen: 'het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Uitgangspunt van deze definitie is overigens dat (andere uitvoerings-) kosten zoveel mogelijk direct aan de betreffende taken/activiteiten worden toegerekend. Dit uitgangspunt wordt vanzelfsprekend gehanteerd. Vanwege BBV worden alle personeelslasten welke niet direct toewijsbaar zijn aan een taakveld binnen dit product geraamd.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Vershil 2023
Baten	227.264	5.960	233.224	424.409	191.185
Lasten	-9.282.649	852.674	-8.429.975	-8.229.576	200.399
Saldo	-9.055.385	858.634	-8.196.751	-7.805.167	391.584

Wat veroorzaakt het verschil?

Het overschot op dit product kent verschillende oorzaken. Zo is minder geld dan begroot nodig geweest voor de salariskosten. Daarnaast zijn op dit product de (niet begrote) vergoedingen voor ambtelijke inzet in de (Nood)opvang vluchtelingen verantwoord. Tot slot zijn de kosten voor systeembeheer en automatisering in 2023 lager uitgevallen dan begroot. Naast dat er minder updates zijn geweest in 2023, is er een overschot op de post onderhoud software, omdat de planvorming voor de versaaing van een drietal kritische bedrijfsvoeringsapplicaties in 2023 wel is opgestart, maar de daadwerkelijke realisatie pas in 2024 kan plaatsvinden. De budgetten daarvoor zijn overgeheveld naar 2024.

5.9 Personeel en organisatie

Wat wilden we bereiken?

We binden en boeien (potentiële) medewerkers, die bewust de keuze maken om te werken bij de gemeente Woensdrecht.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We stemmen ontwikkeltrajecten, beleid en personeelsvoorwaarden af op de behoefte van organisatie en medewerkers.

Stand van zaken

In 2023 is een start gemaakt met het moderniseren van de arbeidsvoorwaarden. Het onboardingproces is opnieuw vormgegeven en enkele regelingen uit het personeelshandboek zijn aangepast. Op basis van het strategische perspectief van de organisatie wordt het personeelsbeleid steeds ontwikkeld en vernieuwd. De ontwikkeling van medewerkers staat centraal in de gesprekscyclus die door de medewerkers samen met hun leidinggevende wordt doorlopen.

Wat wilden we bereiken?

We streven naar een leiderschapsstijl waarbij vanuit een inspirerende visie medewerkers intrinsiek gemotiveerd raken en zich gewaardeerd voelen.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Leidinggevendsten stimuleren en coachen de onderlinge samenwerking en verbinding tussen het bestuur en medewerkers. We introduceren zelforganisatie.

Stand van zaken

In 2023 is een wijziging in de organisatiestructuur voorbereid en door het college vastgesteld. Het doel van deze wijziging is een logische samenhang in teams te realiseren en, waar nodig, de span of control van de teammanagers aan te passen. Het doel is om zo meer aandacht te kunnen geven aan de ontwikkeling van mensen en het stimuleren van samenwerking. Zelforganisatie is een instrument waarmee we het aanwezige talent in onze organisatie optimaal kunnen benutten. Zelforganiserende teams nemen zelf besluiten. Hierdoor kunnen ze snel meebewegen met de veranderende wereld om ons heen. Het maakt onze organisatie slagvaardig en wendbaar. Zelforganisatie is in 2023 als pilot uitgetest en zal in 2024 verder vorm krijgen.

We leggen minder nadruk op hiërarchie en meer nadruk op samenspel en houden in de organisatie rekening met de verschillen tussen mensen, teams en taken.

Stand van zaken

In 2023 is een wijziging in de organisatiestructuur voorbereid en door het college vastgesteld waarbij er een hiërarchische laag verdwijnt en de organisatie platter wordt. Dit geeft meer dynamiek en kortere lijnen en verhoogt de flexibiliteit van de organisatie. De medewerkers worden gestimuleerd meer verantwoordelijkheid te nemen en over de hiërarchische structuur heen de samenwerking op te zoeken.

We versterken de zelfstandigheid en het probleemoplossend vermogen van ons personeel maar behouden een centrale rol voor onze leidinggevenden.

Stand van zaken

Om de zelfstandigheid en probleemoplossend vermogen van het personeel te versterken introduceren we zelforganisatie. In 2023 is zelforganisatie in pilotvorm uitgetest. Op basis van de feedback van de betrokken medewerkers wordt zelforganisatie in 2024 verder geïntroduceerd. We kiezen voor zelforganisatie in plaats van zelfsturing omdat we voor onze organisatie de centrale rol van teammanager in de begeleiding, coaching en ontwikkeling van de teams willen behouden.

Wat geven we uit aan 5.9 Personeel en organisatie?

Vanwege BBV-regelgeving worden de baten en lasten voor formatie grotendeels verantwoord binnen product 5.8: Overhead.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-356.400	-836.814	-1.193.214	-952.524	240.690
Saldo	-356.400	-836.814	-1.193.214	-952.524	240.690

Wat veroorzaakt het verschil?

Ieder kwartaal wordt de niet-benutte vacatureruimte geïnventariseerd, welke zorgt voor een toevoeging aan de reserve Personele veerkracht. Na onderzoek is gebleken dat op sommige functies overtollige middelen aanwezig waren vanwege een verschil in de begrote en de werkelijke inschaling van de desbetreffende functies. De hoogte van de reserve personele veerkracht is gemaximeerd op € 350.000. De overtollige middelen vallen vrij in het jaarrekeningresultaat.

5.10 Communicatie

Wat wilden we bereiken?

Onze inwoners zijn goed geïnformeerd en tevreden over de wijze waarop organisatie en bestuur met hen communiceren.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We communiceren tijdig en via verschillende kanalen over actuele onderwerpen.

Stand van zaken

We communiceren zoveel mogelijk proactief en transparant. Hierbij zetten we de kanalen in die het beste bij de boodschap en doelgroep aansluiten. Dankzij de nieuwe social media tool Coosto krijgen we ook suggesties om het meeste bereik te genereren op social media.

We doen aan online monitoring om te weten wat er leeft zodat we hierop onze communicatie kunnen afstemmen c.q. aanpassen.

Stand van zaken

De tool Coosto is aangeschaft om beter online te kunnen monitoren en daarop de communicatie aan te passen. Het daadwerkelijk monitoren moet nog verder vorm gegeven worden.

We organiseren dienstverlening en communicatie dicht bij elkaar.

Stand van zaken

In 2023 is een nieuw systeem voor het doen van meldingen geïmplementeerd. Dit systeem (Signalen) werkt naar tevredenheid en zullen we continueren. Ook aan de digitale dienstverlening is doorgewerkt. Het team 'online dienstverlening' komt regelmatig bij elkaar, waardoor de lijnen tussen communicatie en dienstverlening kort zijn. In 2023 lag de nadruk op het vereenvoudigen van informatie op de website. In 2024 zetten we verder in op onze dienstverlening, servicenormen en het meten van de klanttevredenheid.

Wat wilden we bereiken?

Duidelijke communicatie van de ambities en maatregelen uit het collegewerkprogramma 2022-2026.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Na vaststelling van het collegewerkprogramma wordt een communicatiewerkprogramma opgesteld. Hierin wordt voor deze collegeperiode de communicatielijn uitgezet.

Stand van zaken

Voor de grotere projecten zijn de communicatielijnen en -doelstellingen in beeld. Communicatie wordt zoveel mogelijk strategisch ingezet om deze te behalen.

Wat geven we uit aan 5.10 Communicatie?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-36.034	0	-36.034	-31.103	4.931
Saldo	-36.034	0	-36.034	-31.103	4.931

Wat veroorzaakt het verschil?

De voorgenomen aanschaf van enkele relatiegeschenken is niet doorgegaan in 2023.

5.11 Juridische zaken

Wat geven we uit aan 5.11 Juridische zaken?

Vanwege de geringe omvang van de budgetten op dit product en het feit dat Juridische Zaken onder de reguliere bedrijfsvoeringstaken valt, vervalt product 5.11 met ingang van begrotingsjaar 2024. Het enige budget dat nog onder dit product viel (Secretariaat Commissie Bezwaarschriften) is per 2024 ondergebracht in Product 5.4 Samenwerking en Besturen.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Vershil 2023
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-7.171	0	-7.171	-7.932	-761
Saldo	-7.171	0	-7.171	-7.932	-761

Wat veroorzaakt het verschil?

Geen bijzonderheden.

5.12 Indicatoren

Lokale indicatoren Programma 5. Bestuurskracht

Met ingang van de programmabegroting 2020 zijn de verplichte BBV-indicatoren aangevuld met een aantal lokale indicatoren. In onderstaande tabel zijn indicatoren 1 t/m 5 ook verplicht vanuit de BBV, maar omdat deze lokaal ingevuld moeten worden, komen deze in onderstaande tabel terecht.

Lokale indicatoren	2020	2021	2022	2023
1. Formatie per 1000 inwoners	6,2	6,1	6,1	6,2
2. Bezetting per 1000 inwoners	5,5	6,1	5,6	5,8
3. Apparaatskosten	€ 802	€ 776	€ 889	€ 1.148
4. Externe inhuur	7,4 %	3,2 %	10,2 %	9,3%
5. Overhead	13,3 %	15,3 %	13,81 %	12,06 %
6. Veiligheidsgevoel	-	-	-	-
7. Klanttevredenheid dienstverlening				
- balie	8,6	8,1	8,0	8.5
- telefoon	7,2	7,7	8,2	9.0
- digitale kanalen	8,1	7,8	7,0	wordt niet meer gemeten

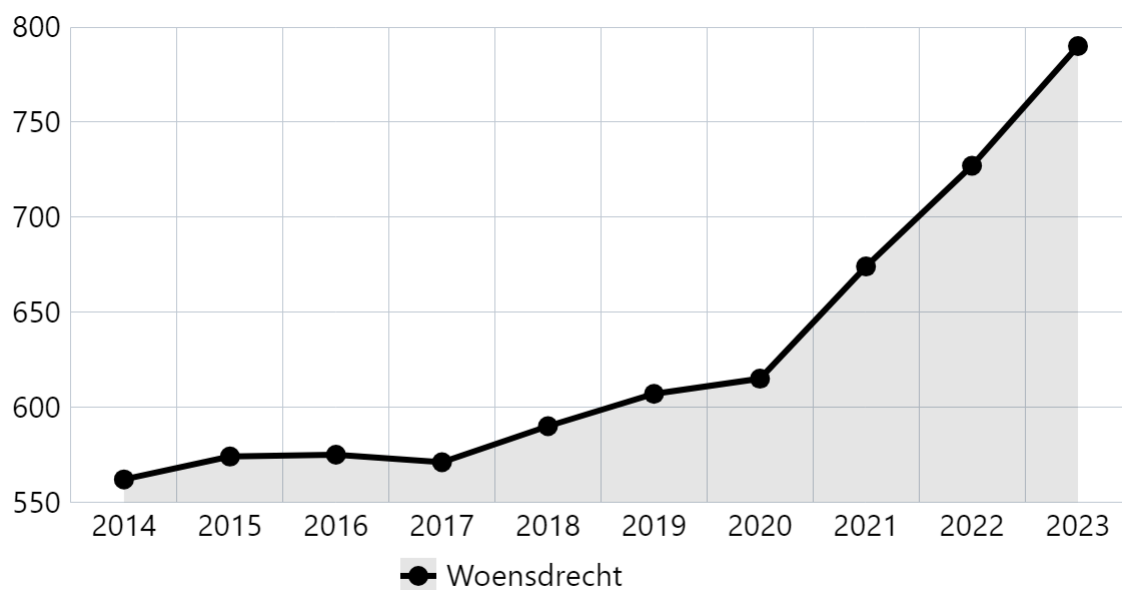
Toelichting:

1. Formatie betreft het aantal fte's dat in dienst mag zijn.
2. Bezetting betreft het werkelijke aantal fte's dat werkzaam is.
3. Apparaatskosten per inwoner: alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
4. Externe inhuur: kosten als percentage van de totale loonsom.
5. Overhead: percentage van de totale lasten.
6. Veiligheidsbeleving is weergegeven op een schaal van 1 (heel laag) tot 10 (heel hoog). *Bron: Lemon-onderzoek 'Leefbaarheid in Woensdrecht'. In 2024 volgt een nieuw Lemon-onderzoek. De laatste Lemon-rapportage was van 2019.*
7. Waardering die de afnemer van de dienst geeft aan de dienstverlening aan de balie (respectievelijk telefoon of website) op een schaal van 1 (heel laag) tot 10 (heel hoog). *Bron: NVVB Dashboard Continu.*

Verplichte BBV indicatoren Programma 5. Bestuurskracht

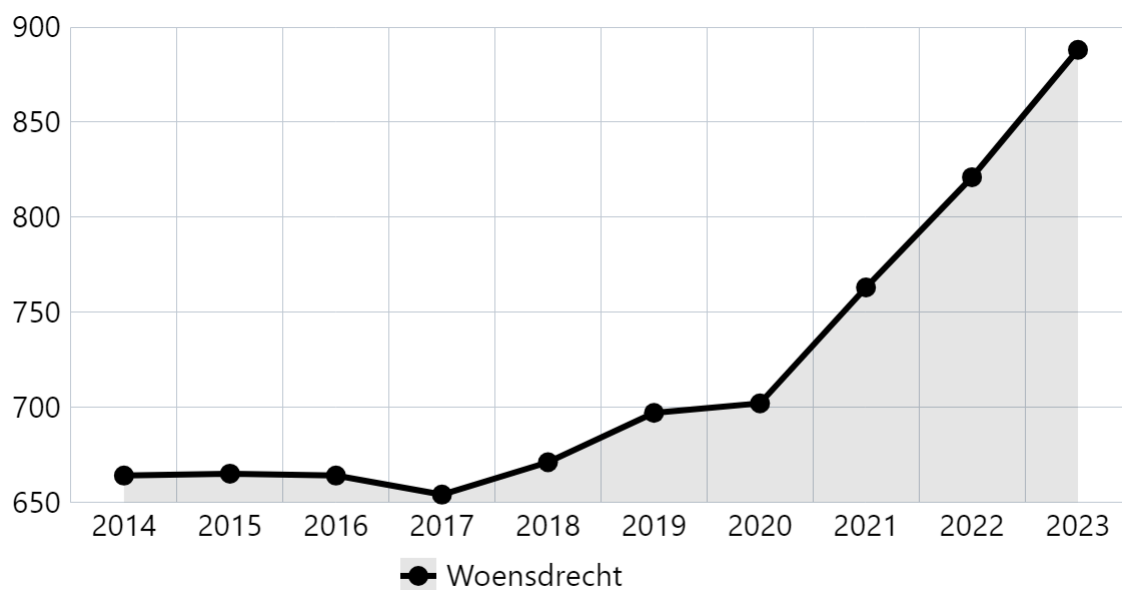
In deze paragraaf worden de indicatoren behorende bij Programma 5. Bestuurskracht weergegeven. Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Voor verdere verdieping en vergelijking met Nederland, Provincie Noord-Brabant en andere gemeenten verwijzen wij u graag naar deze twee websites. Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren dan waarschijnlijk geactualiseerd.

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden in euro's

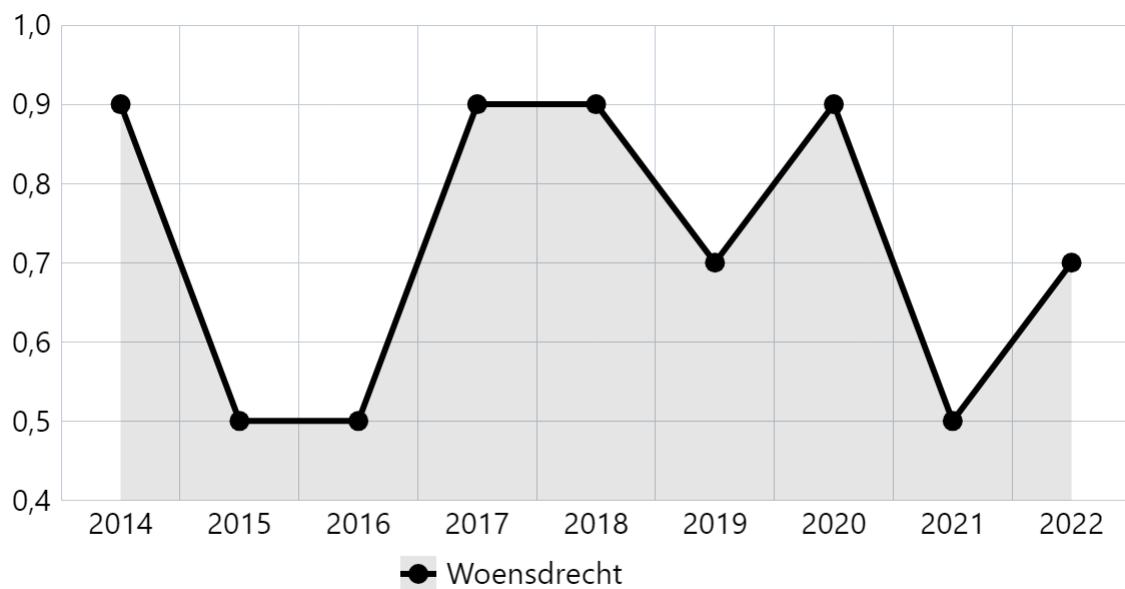
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	562	574	575	571	590	607	615	674	727	790

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's

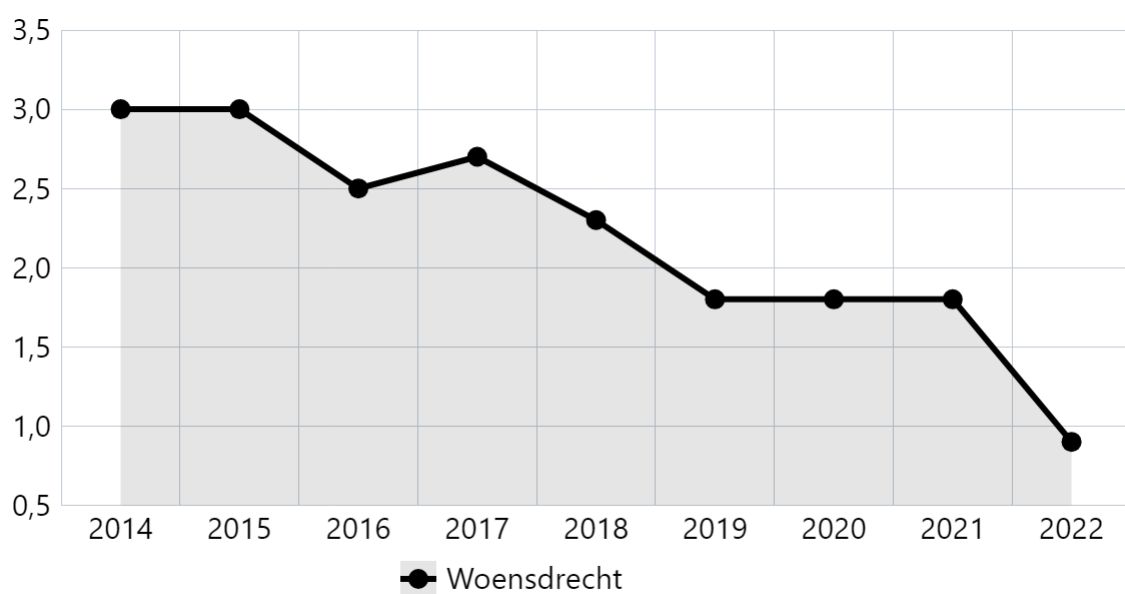

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	664	665	664	654	671	697	702	763	821	888

Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

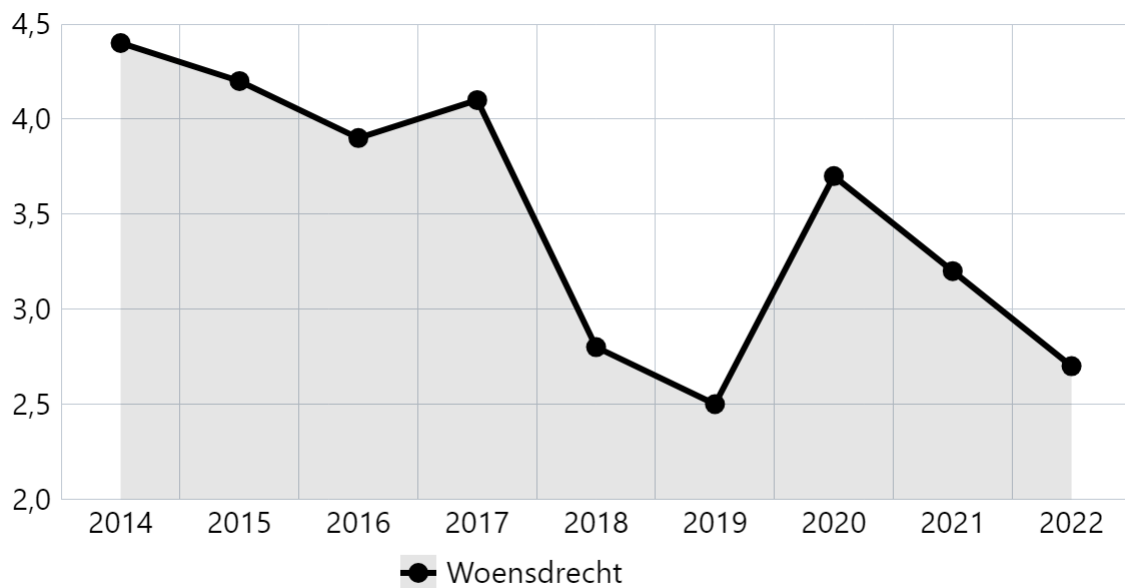

Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

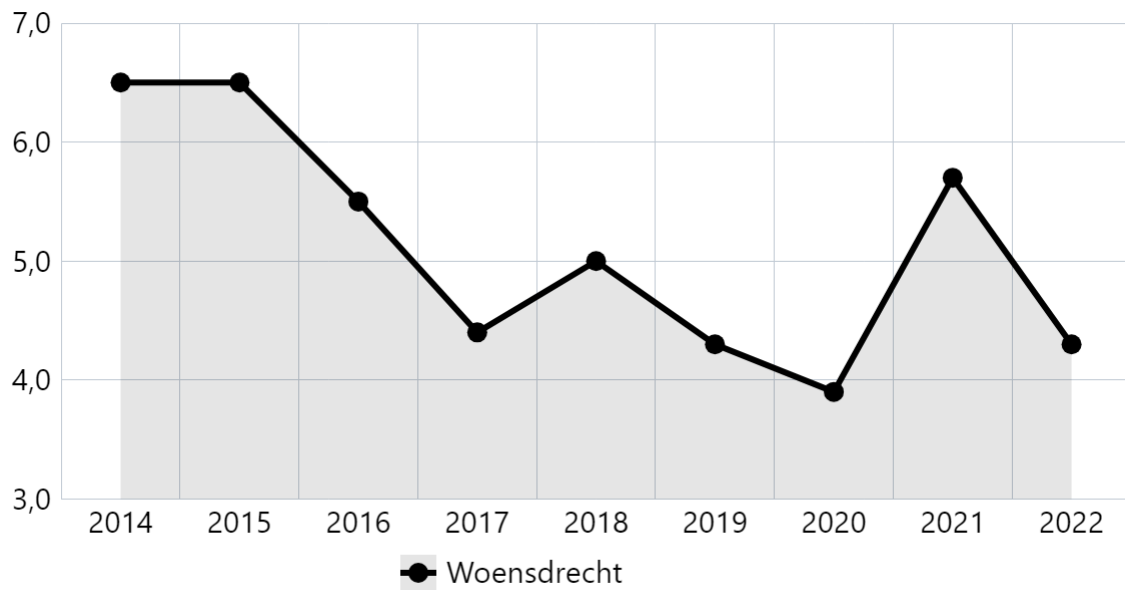
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	3,0	3,0	2,5	2,7	2,3	1,8	1,8	1,8	0,9

Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

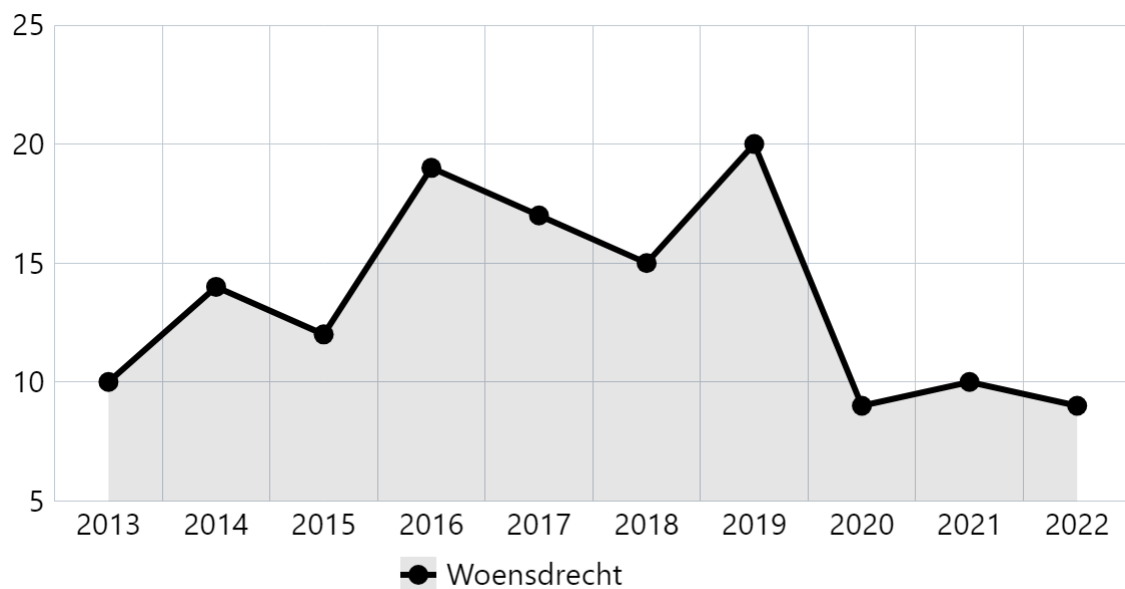
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	4,4	4,2	3,9	4,1	2,8	2,5	3,7	3,2	2,7

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners

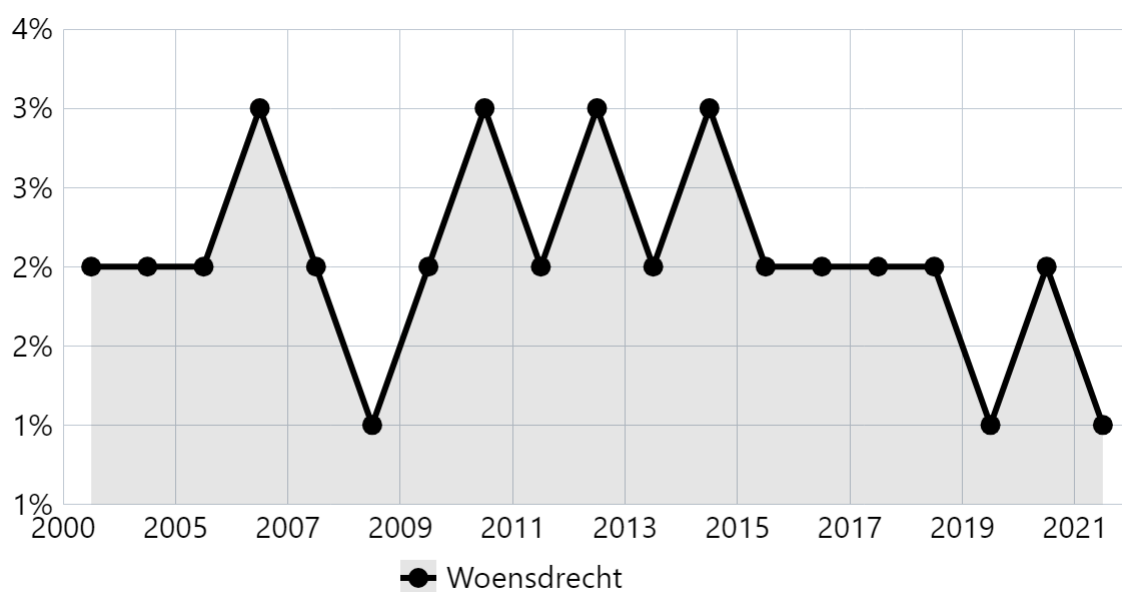
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdreht	6,5	6,5	5,5	4,4	5,0	4,3	3,9	5,7	4,3

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

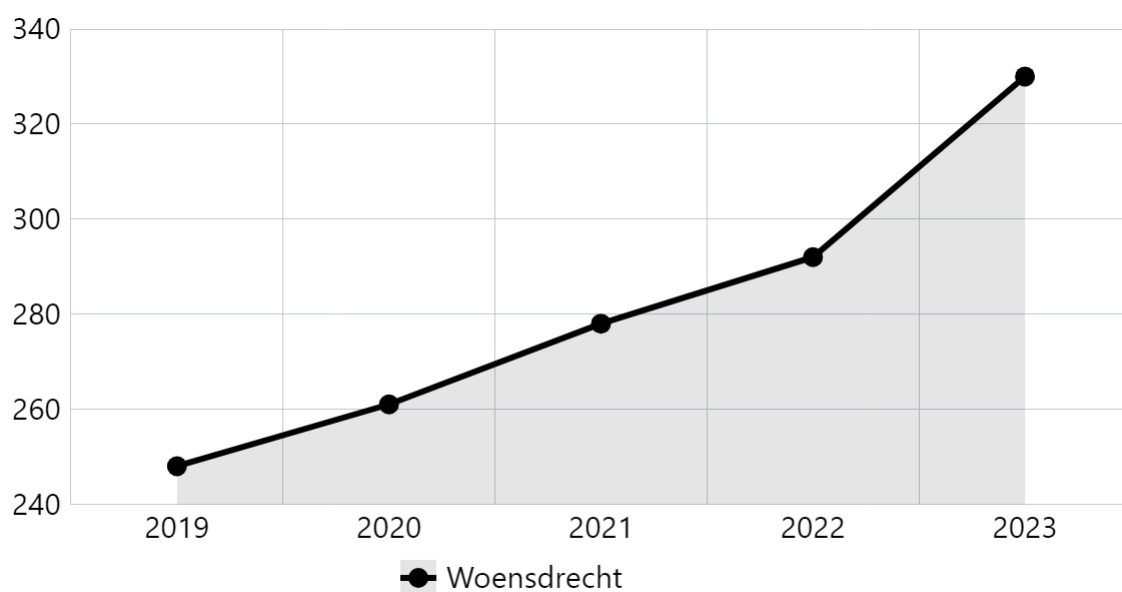
Gebied	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdreht	10	14	12	19	17	15	20	9	10	9

Percentage jongeren 12-21 jaar met een delict voor de rechter

Gebied	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Woensdrecht	2%	2%	2%	3%	2%	1%	2%	3%	2%	3%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1%

Gemiddelde WOZ-waarde woningen (x €1000)

Gebied	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	248	261	278	292	330

